

DIRETS CIUTADANS

núm. 13 - gener 2005

Butlletí bimestral del Síndic de Greuges

Foto: Oriol Duran

EL NOU REGLAMENT D'ESTRANGERIA

L'aprovació del Reglament d'estrangeria a finals del 2004 ha donat pas a un període de regularització extraordinària d'immigrants a l'Estat espanyol, que es viurà aquests primers mesos del 2005.

Abans de la seva aprovació, el Síndic, assumint les novetats positives que planteja el projecte de reglament, va destacar la importància d'esgotar les possibilitats d'avançar en la via d'una gestió ordenada i normalitzada dels procediments d'administratius d'estrangeria i la necessitat d'aprofitar l'actual procés de reforma reglamentària per facilitar al màxim l'entrada i el manteniment en la regularitat dels estrangers que no poden ser retornats al seu país.

El Síndic considera que el termini de tres mesos per presentar la sol·licitud serà insuficient per dur a terme el procés de regularització. Hauria estat una opció millor haver donat un termini més prolongat o donar la possibilitat de complementar la documentació, contracte de treball, antecedents penals, etc. amb posterioritat als tres mesos.

El fet que l'empadronament sigui l'únic element de prova de la residència pot provocar que moltes persones no puguin acreditar la seva estada al nostre país ja que molts immigrants van deixar d'empadronar-se després que una reforma legal possibilités a la policia consultar les seves dades. El Reglament ignora també la situació del treballador autònom i opta per uns mecanismes restringits pel que fa a la regularització estable en virtut dels permisos d'arrelament ja que, entre altres coses, es demanen tres requisits: permanència de tres anys, contracte laboral i tenir família directa al país, difícilment aconseguibles els tres alhora.

L'AJUNTAMENT DE BARCELONA I LA GENERALITAT MILLOREN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ TELEFÒNICA DESPRÉS DE LES RECOMANACIONS DEL SÍNDIC

L'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya milloraran el seus serveis d'informació telefònica 010 i 012, respectivament, després que el Síndic de Greuges fes un seguit de recomanacions que feien referència, entre altres coses, al preu de les trucades que tenen una tarificació addicional (0,55 euros per tres minuts, més IVA) i a la possibilitat que els ciutadans poguessin fer alguns tràmits i gestions en línies gratuïtes o de tarifa normal.

012 GENERALITAT DE CATALUNYA

El Govern ha anunciat que aquest any el telèfon d'atenció ciutadana tindrà un servei de tramitació obert les 24 hores tots els dies de l'any sense tarifes addicionals. Això voldrà dir que els tràmits, les gestions de consum i altres tràmits especialitzats es podran fer des del 012 sense despeses addicionals, tal com recomanava el Síndic. La Generalitat també ha informat que preveu que un nou concurs de telefonia pugui modificar a la baixa el preu del servei -com també va recomanar el Síndic-, que continuarà sent de pagament per a la resta de peticions. Pel que fa a la derivació de trucades a través del 012 a algun organisme de l'Administració catalana, la Generalitat assegura que aquesta pràctica s'ha deixat de fer i s'indica al ciutadà el telèfon on ha de trucar per evitar un sobrecost en la trucada.

010 AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'Ajuntament de Barcelona ha fet saber a través de la seva pàgina web -coincidint amb la recomanació del Síndic de segregar del 010 les trucades en què els ciutadans faciliten informació- que també aquest any posarà en marxa una línia telefònica gratuïta d'atenció als ciutadans a través de la qual es podran fer arribar avisos, incidències o suggeriments sobre la ciutat i els serveis que presta l'Ajuntament, com ara la neteja a la via pública.

Un cop feta l'avaluació d'aquest servei, l'Ajuntament estudiarà si incorpora altres conceptes en la nova línia telefònica gratuïta. En aquesta línia, el Síndic havia recomanat excloure també del 010 l'accés a informació sobre expedients en què el ciutadà té la condició d'interessat.

Una altra recomanació del Síndic és, pel que fa a les trucades que es fan al 010 des de fora de l'àrea metropolitana, amb un cost de la trucada sensiblement superior, valorar el fet d'establir el servei a un cost similar amb la contractació d'una línia de prefix amb tarificació addicional inferior.

Sobre aquest mateix tema dels serveis telefònics d'informació, el Síndic ha enviat al Defensor del Poble una recomanació de modificació normativa en el sentit d'establir per a les administracions públiques l'obligació d'incorporar una locució prèvia i gratuïta que informi del preu de la trucada en el moment en què es fa, com tenen l'obligació de fer els serveis de consulta de números telefònics tipus línies 118.

Tal com expliquem en aquest número de *Drets Ciutadans*, el passat dia 20 de desembre el Síndic de Greuges de Catalunya, Rafael Ribó, va signar a Manlleu un conveni de col·laboració amb els síndics i defensors locals de Catalunya, que actualment ja són al voltant d'una trentena.

El conveni concreta una relació que és una realitat des de l'aparició dels primers síndics i defensors locals ja fa més de deu anys i que fins ara s'ha materialitzat en contactes periòdics i assessoraments diversos.

La principal novetat d'aquest conveni, pel que fa al ciutadà, és la possibilitat que en el moment de presentar una queixa al Síndic de Greuges de Catalunya els ciutadans siguin informats de la possibilitat de presentar la seva queixa davant del síndic o defensor local sempre que faci referència a l'àmbit d'actuació municipal.

Per part seva, els síndics i defensors locals trametran al Síndic totes aquelles queixes que s'escapin de les seves competències circumscrites a l'àmbit municipal.

Tot amb el mateix objectiu, donar un servei millor a les persones que s'adrecen a nosaltres. No es tracta de treballar en paral·lel, cadascú guardant gelosament les seves competències, sinó sumar sinèrgies i esforços perquè cada institució, des de la seva independència, ofereixi el màxim de possibilitats als ciutadans en la defensa del seus drets i llibertats, objectiu que compartim tots els síndics i defensors catalans i d'arreu del món.

MARIA ANTÒNIA VIEDMA, COORDINADORA DE SALUT I Afers SOCIALS

Maria Antònia Viedma Martí ha estat nomenada coordinadora del Síndic de Greuges de Salut i Afers Socials.

Llicenciada en Ciències Econòmiques per la Universitat de Barcelona i en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona, ha estat directora general de l'Àrea Sanitària del Servei Català de la Salut (1999-2004) i directora de l'Organització Catalana de Transplantament (1993-1999), així com també altres càrrecs dins l'Administració pública sanitària.

Viedma s'incorpora a l'equip de coordinadors de les diferents àrees temàtiques del Síndic format per Ignasi Garcia i Clavel, (seguretat pública i presons) Maria Jesús Larios (relacions amb el Parlament i estudis) i Matias Vives (relacions institucionals i socials) que havien estat nomenats anteriorment.

CONVENI DE COL·LABORACIÓ AMB ELS SÍNDICS I DEFENSORS LOCALS

El Síndic de Greuges de Catalunya va signar el passat dia 20 de desembre a Manlleu el primer protocol de col·laboració institucional amb els síndics i defensors locals de Catalunya.

Gràcies a aquest conveni, les persones que presentin una queixa al Síndic de Greuges de Catalunya sobre una Administració local que tingui síndic propi seran informades de la possibilitat de poder presentar aquesta queixa davant del síndic o defensor local.

Així mateix, els defensors locals faran arribar al Síndic de Greuges de Catalunya les queixes que els hagin

presentat i que facin referència a altres administracions que no siguin la local.

En aquests casos, els síndics i defensors locals podran incorporar un informe propi per a col·laborar en la tramitació de la queixa.

A Catalunya hi ha actualment més de 30 pobles i ciutats que disposen de síndic o defensor local, alguns dels

quals ja treballen des del 1990.

L'última ciutat que ha incorporat aquesta figura ha estat Barcelona. El passat dia 11 de gener va prendre possessió del càrrec Pilar Malla com a primera Síndica de Greuges de Barcelona.

L'OFICINA DEL SÍNDIC ES DESPLAÇA A SORT

El passat dia 30 de novembre el Síndic de Greuges de Catalunya, acompanyat de l'adjunt per a la Defensa dels Drets dels Infants, Jaume Funes, i altres membres del seu equip es va desplaçar a Sort per atendre les queixes i consultes dels ciutadans del Pallars Sobirà i comarques veïnes.

Durant l'estada a Sort es van rebre un total de 31 visites que van materialitzar la presentació de 40 queixes i 3 consultes.

El Síndic va mantenir també una reunió de treball amb l'alcalde de Sort i una altra amb el president del Consell Comarcal del Pallars Sobirà.

L'adjunt per a la Defensa dels Drets dels Infants, Jaume Funes, va visitar el CEIP Àngel Serafí Casanovas on va fer dues xerrades als alumnes, i juntament amb el Síndic va anar a l'IES Hug Roger III on va tenir contactes amb alumnes, professors i pares.

PRIMERA JORNADA COMMEMORATIVA DEL VINTÈ ANIVERSARI DEL SÍNDIC

La celebració del vintè aniversari de la Llei 14/84, de 20 de març, que va donar lloc a la creació de la institució del Síndic de Greuges, va començar el passat 13 de desembre amb la celebració de la primera de les tres jornades previstes.

Aquesta primera jornada va consistir en una conferència a càrrec de

l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, sobre els drets i l'autogovern de Catalunya i la figura del Síndic de Greuges, que va pronunciar en el Parlament. També hi van intervenir el Síndic Ribó i el president del Parlament, Ernest Benach.

Aquest any es faran dues jornades més. La primera comptarà amb la participació dels diferents defensors de l'Estat espanyol i es tractarà sobre els problemes i els reptes actuals de l'ombudsman i la seva tasca, i a la segona s'invitaran alguns ombudsman europeus per analitzar diferents models de defensa dels drets de les persones.

TURQUIA DECIDIDA A CREAR LA INSTITUCIÓ DE L'OMBUDSMAN

Els dies 10 i 11 de desembre el Síndic Rafael Ribó va ser convidat per l'Ombudsman grec i pel Parlament de Turquia a la conferència organitzada a Istanbul amb el títol "L'establiment d'una institució d'Ombudsman", que va tenir per objectiu la discussió del projecte de llei elaborat a aquests efectes i la reflexió sobre diversos aspectes del treball quotidià de les institucions d'Ombudsman.

El Síndic va participar a la conferència, juntament amb els seus homòlegs d'Àustria, França, Irlanda, Grècia, Bèlgica,

Suècia, Estònia, Polònia, l'Ombudsman europeu i el Comissari dels Drets Humans del Consell d'Europa. El Síndic de Greuges va ser l'única institució no estatal que hi va participar. També hi van prendre part acadèmics, governants i parlamentaris que donen suport a l'establiment de la institució.

La conferència internacional va ser inaugurada pel ministre de Justícia turc, l'Ombudsman grec, el degà de la Facultat de Dret de la Universitat Bilgi d'Istanbul i el president de la Comissió de Drets Humans del Parlament turc.

Durant l'anàlisi de la llei turca, el Síndic va indicar que calia definir l'àmbit de competències de l'Ombudsman per raó de la matèria, això és, la defensa dels drets de les persones, sense excloure'n cap

sector d'activitat pública; en aquest sentit va assenyalar la necessitat de supervisar les companyies privades sempre que fossin prestadores de serveis públics.

D'altra banda, es va referir positivament a la previsió del projecte de llei sobre la possibilitat que l'Ombudsman actués també d'ofici; i en aquesta línia d'actuació proactiva de l'Ombudsman, va suggerir que la llei preveïés de forma expressa la funció de l'Ombudsman com a mediador i com a promotor de reformes normatives.

Quant a la independència de la institució, va subratllar la importàn-

cia que tenia la majoria parlamentària requerida per a l'elecció de l'Ombudsman, que havia de ser qualificada, de dos terços o

tres cinques parts de la Cambra. Així mateix, el Síndic va posar l'accent sobre la conveniència que el projecte de llei, ateses les característiques de Turquia, fes referència als drets territorials i col·lectius.

Altres temes tractats durant la conferència van ser: l'Ombudsman en societats en transició; la mediació com a instrument extrajudicial de resolució de conflictes; els arguments a favor i en contra de la supervisió de l'activitat dels tribunals per part de l'Ombudsman; el mandat de l'Ombudsman en l'àmbit de la mala administració, l'estat de dret i els drets humans i l'acceptació de les recomanacions de l'Ombudsman.

El Síndic de Greuges participa a Istanbul en una conferència internacional per a l'establiment del Defensor del Poble

CONSTITUÏT EL CONSELL SOCIAL DEL SÍNDIC DE GREUGES

El Consell Social del Síndic de Greuges, que té com a funcions ajudar a definir-se sobre les pautes de comportament del Síndic -pel que fa a la defensa dels drets individuals i col·lectius-, recomanar sobre polítiques preventives i donar criteris bàsics de noves propostes normatives, es va constituir el passat dia 16 de desembre. El Consell està format per Josep Maria Bastús, Joan Batlle, Salvador Busquets, Anna Gudiol, Teresa Losada, Carme Manich, Narcís Martí, Pepe Menéndez, Pilar Mercadé, Ismael Palacín, Benjamí Pamplona, Ignasi Parodi, Lourdes Perramón, Mercè Porrera, Eduard Sala i Marta Torras.

HOMENATGE A L'EXSÍNDIC ANTON CAÑELLAS

El passat dia 10 de gener es va celebrar en el Parlament de Catalunya un acte d'homenatge a l'exsíndic de greuges de Catalunya, Anton Cañellas. Van intervenir en l'acte diferents persones (Albert Manent, Ramon Pascual, Joan Carrera, José Maria Gil Robles, Jacob Söderman) amigues i coneixedores de la trajectòria de Cañellas. A l'acte també hi van intervenir el Síndic de Greuges de Catalunya Rafael Ribó i el President del Parlament Ernest Benach.

JORNADA SOBRE LES REFORMES DELS ESTATUTS D'AUTONOMIA

El defensors autonòmics de l'Estat espanyol van reunir-se a Sevilla el passat dia 28 de gener per realitzar una sessió monogràfica sobre "la configuració competencial dels defensors autonòmics en les reformes dels Estatuts d'Autonomia i el reconeixement dels drets socials". La conferència marc de la sessió va anar a càrrec del Síndic, Rafael Ribó, i de l'adjunta, Laura Díez.